

¹सासहिः, ²साहः-सहः, ³उत्साही, ⁴सहित्रम्, ⁵सिसाहयिषुः, ⁶षट्, ⁷सहसानः, इतीमानि विशेषरूपाणि ।

(1828) “ षह चक्यर्थे ” (IV-दिवादिः-1128. अक. सेट्. पर.)
चक्यर्थः=तृप्तिः । प्राचां मतेऽस्याप्रामाणिकः पाठ इति माधवः । देवश्लोकः
पूर्वधातौ द्रष्टव्यः । रूपाणि समस्तान्यपि पूर्वधातुवत् ज्ञेयानि । अयं सेट्,
शतरि—सहन् इति भवतीति विशेषः ।

(1829) “ षह मर्षणे ” (X-चुरादिः-1810. सक. सेट्. उभ.)

आधृषीयः ।

अस्मादेव धातोः साह्वान् इति (णिजभावपक्षे) शुद्धात् निपात्यते इति कैयटः
(6-2-12) । रूपाणि आधृषीयचर्पयतिवत् (554) बोध्यानि ।

(1830) “ षान्त्व सामप्रयोगे ” (X-चुरादिः-1569. सक. सेट्. उभ.)
‘सान्त्व-’ इति क्षीरस्वामिप्रभृतयः । सामप्रयोगः=प्रियवाक्येन उपच्छन्दनम् ।
चौरादिकतन्त्रयतिवत् (698) सर्वाणि रूपाणि बोध्यानि ।

(1831) “ षिच क्षरणे ” (VI-तुदादिः-1434. सक. अनि. पर.)

मुचादिः ।

सेचकः-चिका, सेचकः-चिका, ⁸सिसिक्षकः-क्षिका, ⁹सेसिचकः-चिका ;

1. ‘सहिवहिवलितिवदिभ्यो यङन्तेभ्यः—’ (वा. 3-2-171) इति किः किन वा प्रत्ययः । प्रत्ययस्य लिङ्वद्भावात् द्विर्वचनादिकम् इति केचित् । वस्तुतो यङन्तादेव विधानात् ‘सन्त्यङोः’ (6-1-9) इति द्विर्वचनमिति न्याय्यम् ।
2. ज्वलादित्वात् (3-1-140) कर्तरि णप्रत्ययः । तस्य वैकल्पिकत्वात् पक्षे पचाद्यच् ।
3. उत्पूर्वकादस्माद् ग्रह्यादि (3-1-134) पाठात् कर्तरि णिनिः ।
4. ‘अर्तिद्धूसूखनसह—’ (3-2-184) इति करणे इत्रप्रत्ययः ।
5. ण्यन्तात् सनि उप्रत्यये रूपमेवम् । उत्तरखण्डे ‘सः स्विदिस्वदिसह्नीनां च’ (8-3-62) इति सत्वम् ; ‘स्तौति—’ (8-3-61) इति नियमस्य बाधकोऽयम् ।
6. ‘सहेः षष् लुक् च’ (द. उ. 9-7) इति धातोः षषादेशः, कनिन्प्रत्ययस्य लुक् च । षट्=संख्याविशेषः ।
7. औणादिके (द. उ. 5-30) असानच्प्रत्यये रूपम् । सहसानः=क्षमावान् ।
8. सन्नन्ते ‘हलन्ताच्च’ (1-2-10) इति झरादेः सनः कित्वम् ; तेन गुणो न ।
9. ‘सिचो यङि’ (8-3-110) इति षत्वनिषेधः । ‘आदेशप्रत्यययोः’ (8-3-59) इति प्राप्तस्य षत्वस्य निषेधः ।